

STALIŠČE SVETA (EU) št. 5/2014 V PRVI OBRAVNAVI

z namenom sprejetja uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 428/2009 o vzpostavitvi režima Skupnosti za nadzor izvoza, prenosa, posredovanja in tranzita blaga z dvojno rabo

Sprejeto v Svetu dne 3. marca 2014

(2014/C 100/02)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA —

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 207 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽¹⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Uredba Sveta (ES) št. 428/2009 ⁽²⁾ zahteva, da se blago z dvojno rabo učinkovito nadzoruje ob izvozu iz Unije, tranzitu skozi njo ali ob dobavi v tretjo državo na podlagi posredovalnih storitev posrednika s prebivališčem ali sedežem v Uniji.
- (2) Da bi države članice in Unija lahko izpolnjevale svoje mednarodne zaveze, Priloga I k Uredbi (ES) št. 428/2009 določa skupni seznam blaga z dvojno rabo, ki se nadzoruje v Uniji. Sklepi glede blaga, ki se nadzoruje, se sprejemajo v okviru Avstralske skupine, Režima kontrole raketne tehnologije, Skupine držav dobaviteljic jedrskega blaga, Wassenaarskega sporazuma in Konvencije o kemičnem orožju.
- (3) Uredba (ES) št. 428/2009 določa, da se seznam blaga z dvojno rabo iz Priloge I k navedeni uredbi posodablja v skladu z ustreznimi obveznostmi in zavezami ter njihovimi morebitnimi spremembami, ki so jih države članice sprejele kot članice mednarodnih režimov o neširjenju orožja in v okviru dogovorov o nadzoru izvoza ali z ratifikacijo ustreznih mednarodnih pogodb.
- (4) Seznam blaga z dvojno rabo iz Priloge I k Uredbi (ES) št. 428/2009 je treba redno posodabljati, da se zagotovi popolno izpolnjevanje mednarodnih obveznosti glede varnosti, omogoči preglednost in ohrani konkurenčnost izvoznikov. Zamude pri posodabljanju navedenega seznama blaga z dvojno rabo lahko negativno vplivajo na varnost in mednarodna prizadevanja za neširjenje orožja, pa tudi na uspešnost gospodarskih dejavnosti izvoznikov v Uniji. Poleg tega bi bilo treba zaradi tehnične narave teh sprememb in dejstva, da morajo biti te spremembe usklajene s sklepi, sprejetimi v okviru mednarodnih režimov za nadzor izvoza, za začetek veljavnosti potrebnih posodobitev v Uniji uporabiti pospešeni postopek.
- (5) Uredba (ES) št. 428/2009 uvaja splošna izvozna dovoljenja Unije kot eno od štirih vrst izvoznih dovoljenj, ki so na voljo v skladu z navedeno uredbo. Splošna izvozna dovoljenja Unije omogočajo izvoznikom s sedežem v Uniji izvoz nekaterega določenega blaga v nekatere določene namembne kraje pod pogoji iz teh dovoljenj.

⁽¹⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 23. oktobra 2012 (UL C 68 E, 7.3.2014, str. 112) in stališče Sveta v prvi obravnavi z dne 3. marca 2014. Stališče Evropskega parlamenta z dne ... in odločitev Sveta z dne ....

⁽²⁾ Uredba Sveta (ES) št. 428/2009 z dne 5. maja 2009 o vzpostavitvi režima Skupnosti za nadzor izvoza, prenosa, posredovanja in tranzita blaga z dvojno rabo (UL L 134, 29.5.2009, str. 1).

- (6) Priloga II k Uredbi (ES) št. 428/2009 določa splošna izvozna dovoljenja Unije, ki so trenutno veljavna v Uniji. Glede na naravo takšnih splošnih izvoznih dovoljenj Unije bi bilo iz področja uporabe teh dovoljenj morda treba črtati nekatere namembne kraje, zlasti če se zaradi spremenjenih okoliščin izkaže, da poenostavljenih izvoznih transakcij ne bi smeli več dovoliti v okviru splošnega izvoznega dovoljenja Unije za posamezni namembni kraj. Takšno črtanje namembnega kraja iz področja uporabe splošnega izvoznega dovoljenja Unije za izvoznika ne bi smelo pomeniti, da ne more predložiti vloge za drugo vrsto izvoznega dovoljenja v skladu z ustreznimi določbami Uredbe (ES) št. 428/2009.
- (7) Da se zagotovi redno in pravočasno posodabljanje seznama blaga z dvojno rabo v skladu z obveznostmi in zavezami držav članic v mednarodnih režimih za nadzor izvoza, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastila, da v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) sprejme akte v zvezi z spremembo Priloge I k Uredbi (ES) št. 428/2009 v okviru področja uporabe člena 15 navedene uredbe. Zlasti je pomembno, da Komisija pri svojem pripravljalnem delu opravi ustrezna posvetovanja, vključno na ravni strokovnjakov.
- (8) Da se omogoči hiter odziv Unije na spreminjajoče se okoliščine v zvezi z ocenjevanjem občutljivosti izvoza v okviru splošnih izvoznih dovoljenj Unije, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte v zvezi z spremembo Priloge II k Uredbi (ES) št. 428/2009 glede črtanja namembnih krajev iz področja uporabe splošnih izvoznih dovoljenj Unije. Ker bi bilo treba takšne spremembe izvesti le v okviru odziva na povečano ocenjeno tveganje zadevnih izvoznikov in ker bi nadaljnja uporaba splošnih izvoznih dovoljenj Unije za takšen izvoz lahko negativno vplivala na varnost e Unije in njenih držav članic, lahko Komisija uporabi postopek v nujnih primerih.
- (9) Komisija bi morala pri pripravi in oblikovanju delegiranih aktov zagotoviti, da so ustrezni dokumenti predloženi Evropskemu parlamentu in Svetu istočasno, pravočasno in na ustrezen način.
- (10) Uredbo (ES) št. 428/2009 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Uredba (ES) št. 428/2009 se spremeni:

1. v členu 9(1) se dodata naslednja pododstavka:

„Da se zagotovi, da splošna izvozna dovoljenja Unije iz prilog IIa do II f zajemajo le transakcije z nizkim tveganjem, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 23a zaradi črtanja namembnih krajev iz področja uporabe navedenih splošnih izvoznih dovoljenj Unije, če za take namembne kraje začne veljati embargo na orožje iz člena 4(2).

Kadar v primerih tovrstnega embarga na orožje izredno nujni razlogi zahtevajo črtanje posameznih namembnih krajev iz področja uporabe splošnega izvoznega dovoljenja Unije, se za delegirane akte, ki se sprejmejo v skladu s tem odstavkom, uporabi postopek iz člena 23b.“;

2. v členu 15 se doda naslednji odstavek:

„3. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 23a v zvezi s posodabljanjem seznama blaga z dvojno rabo iz Priloge I. Priloga I se posodablja v obsegu iz odstavka 1 tega člena. Kadar posodabljanje Priloge I zadeva blago z dvojno rabo, ki je navedeno tudi v prilogah IIa do II g oziroma IV, se te priloge ustrezno spremenijo.“;

3. vstavijo se naslednji členi:

„Člen 23a

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 9(1) in člena 15(3) se prenese na Komisijo za obdobje petih let od ... (*). Komisija pripravi poročilo o prenesenem pooblastilu najpozneje devet mesecev pred koncem petletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljša za enako obdobje, razen če Evropski parlament ali Svet nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.
3. Pooblastilo iz člena 9(1) in člena 15(3) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. Z odločitvijo o preklicu preneha veljati prenos pooblastila, naveden v tej odločitvi. Odločitev začne učinkovati dan po njeni objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je v njej določen. Odločitev ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Takoj ko Komisija sprejme delegirani akt, o tem istočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
5. Delegirani akt, sprejet v skladu s členom 9(1) in členom 15(3) začne veljati le, če niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje delegiranemu aktu v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če sta pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestila Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 23b

1. Delegirani akti, sprejeti v skladu s tem členom, začnejo veljati nemudoma in se uporabljajo, dokler se jim ne nasprotuje v skladu z odstavkom 2. Uradno obvestilo Evropskemu parlamentu in Svetu o delegiranem aktu navaja razloge za uporabo postopka v nujnih primerih.
2. Evropski parlament ali Svet lahko nasprotuje delegiranemu aktu v skladu s postopkom iz člena 23a(5). V tem primeru Komisija nemudoma po prejemu uradnega obvestila o odločitvi Evropskega parlamenta ali Sveta o nasprotovanju aktu ta akt razveljavi.“

Člen 2

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V ...,

Za Evropski parlament
Predsednik

...

Za Svet
Predsednik

...

(*) Datum začetka veljavnosti te uredbe.

UTEMELJITEV SVETA

I. UVOD

Komisija je 7. novembra 2011 Evropskemu parlamentu in Svetu predložila predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 428/2009 o vzpostavitvi režima Skupnosti za nadzor izvoza, prenosa, posredovanja in tranzita blaga z dvojno rabo ⁽¹⁾.

Evropski parlament je sprejel stališče v prvi obravnavi 23. oktobra 2012 ⁽²⁾.

Tudi sveženj „Zbirni akt o trgovini“, o katerem so se takrat pogajali, je vseboval predloge o delegiranih aktih, relevantnih za ta predlog. Da bi zagotovili usklajenost med navedenimi uredbami in tem predlogom, je bilo dogovorjeno, da se počaka, dokler sveženj „Zbirni akt o trgovini“ ne bo dokončan.

Kompromis glede navedenega sveznja je bil dosežen junija 2013 ⁽³⁾. Nato so se nadaljevala pogajanja o tem predlogu, da bi dosegli čimprejšnji dogovor v drugi obravnavi ⁽⁴⁾.

Sozakonodajalca sta med zadnjim neformalnim trialogom 17. decembra 2013 dosegla začasni dogovor o kompromisnem sveznju.

Odbor Evropskega parlamenta za mednarodno trgovino je 21. januarja 2014 odobril izid pogajanj v okviru trialoga.

Predsednik navedenega odbora je 21. januarja 2014 poslal pismo predsedstvu, v katerem je navedel, da bo, če bo Svet Parlamentu uradno poslal svoje stališče, kot je bilo priloženo pismu, na plenarnem zasedanju priporočil, naj poslanci sprejmejo stališče Sveta brez sprememb.

Na podlagi navedenega je Svet 11. februarja 2014 (po potrditvi s strani Coreperja 29. januarja 2014) dosegel politični dogovor o predlogu ⁽⁵⁾.

Glede na navedeni dogovor je Svet, potem ko so besedilo pregledali pravniki lingvisti, 3. marca 2014 v skladu z rednim zakonodajnim postopkom iz člena 294 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) sprejel stališče v prvi obravnavi.

II. CILJ

Namen predlagane uredbe je zagotoviti, da bo Komisija z delegiranimi akti redno in pravočasno posodabljala kontrolni seznam blaga z dvojno rabo v skladu z obveznostmi in zavezami držav članic v okviru mednarodnih režimov za nadzor izvoza.

Da se omogoči hiter odziv EU na spreminjajoče se okoliščine v zvezi z ocenjevanjem občutljivosti izvoza v okviru splošnih izvoznih dovoljenj EU, predlog uredbe predvideva tudi odstranjevanje namembnih krajev iz področja uporabe takšnih dovoljenj, če bi to v določenih primerih bilo potrebno, da se zajamejo le transakcije z nizko stopnjo tveganja.

III. ANALIZA STALIŠČA SVETA V PRVI OBRAVNAVI

Svet se je strinjal s poglobljeno usmeritvijo predloga, kar zadeva postopek posodobitve kontrolnega seznama EU (Priloga I) z delegiranimi akti. Spremembe so bile uvedene v zvezi z naslednjimi glavnimi vprašanji:

- za delegirane akte je bilo jasneje določeno področje uporabe glede odstranjevanja namembnih krajev v okviru splošnih izvoznih dovoljenj EU, npr. če začne za takšne namembne kraje veljati embargo na orožje;
- določeno je bilo, da se pooblastilo prenese na Komisijo za pet let, to obdobje pa se lahko samodejno podaljšuje;
- če posodobitve kontrolnih seznamov EU (Priloga I) zadevajo blago z dvojno rabo, ki je vključeno tudi na seznam v nekaterih drugih prilogah k uredbi, se te priloge ustrezno spremenijo.

⁽¹⁾ 16726/11.

⁽²⁾ 15611/12.

⁽³⁾ 13284/13.

⁽⁴⁾ 11454/13 in 12203/13.

⁽⁵⁾ 5480/14.

Poleg tega Evropski parlament, Svet in Komisija v skupni izjavi poudarjajo, da je treba še naprej krepiti učinkovitost in skladnost strateškega režima EU za nadzor izvoza ter zagotavljati visoko stopnjo varnosti in ustrezno preglednost, ne da bi pri tem ovirali konkurenčnost in zakonito trgovino z blagom z dvojno rabo. To vprašanje se bo še naprej obravnavalo tudi v okviru tekočega pregleda politike EU za nadzor izvoza blaga z dvojno rabo.

IV. ZAKLJUČEK

Stališče Sveta v prvi obravnavi odraža kompromis, ki je bil dosežen v pogajanjih med Svetom in Evropskim parlamentom ob pomoči Komisije. Ta kompromis je bil potrjen s političnim dogovorom, ki ga je Svet sprejel 11. februarja 2014, potem ko ga je 29. januarja 2014 potrdil Coreper.

Predsednik Odbora Evropskega parlamenta za mednarodno trgovino je v pismu z dne 21. januarja 2014 obvestil predsedstvo, da bo, če bo Svet Parlamentu uradno poslal svoje stališče, kot je priloženo pismu, na plenarnem zasedanju priporočil, naj Parlament v drugi obravnavi brez sprememb sprejme stališče Sveta, potem ko ga bodo pregledali pravniki lingvisti.

—

Skupna izjava Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije o pregledu sistema za nadzor izvoza blaga z dvojno rabo

Evropski parlament, Svet in Komisija priznavajo, da je treba še naprej krepiti učinkovitost in skladnost strateškega režima EU za nadzor izvoza ter zagotavljati visoko stopnjo varnosti in zadostno preglednost, ne da bi pri tem ovirali konkurenčnost in zakonito trgovino z blagom z dvojno rabo.

Vse tri institucije menijo, da je treba sistem posodobiti in nadalje poenotiti, da bi se lahko odzivali na nove nevarnosti in hitre tehnološke spremembe, zmanjšali izkrivljanja, ustvarili resničen skupni trg za blago z dvojno rabo (enotni konkurenčni pogoji za izvoznike) ter da bi sistem tretjim državam še naprej služil kot model za nadzor izvoza.

Zato je bistvenega pomena, da se racionalizira postopek posodabljanja kontrolnih seznamov (priloge k Uredbi), okrepi ocena tveganja in izmenjava informacij, razvijejo izboljšani industrijski standardi ter zmanjšajo razlike pri izvajanju.

Evropski parlament, Svet in Komisija so seznanjeni s problemi glede izvoza nekaterih informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT), ki se lahko uporabljajo v zvezi s kršitvami človekovih pravic ter za spodkopavanje varnosti EU, zlasti za tehnologije, ki se uporabljajo za množični nadzor, spremljanje, sledenje in cenzuriranje ter za občutljivost programske opreme.

V zvezi s tem so se začela tehnična posvetovanja, med drugim v okviru medsebojnih obiskov EU za blago z dvojno rabo, koordinacijske skupine za blago z dvojno rabo ter režimov za nadzor izvoza, še naprej pa se sprejemajo ukrepi za reševanje izrednih razmer s pomočjo sankcij (na podlagi člena 215 PDEU) ali nacionalni ukrepi. Okrepila se bodo prizadevanja za spodbujanje večstranskih sporazumov v okviru režimov za nadzor izvoza, preučile pa se bodo tudi možnosti za reševanje tega vprašanja v okviru tekočega pregleda politike EU za nadzor izvoza blaga z dvojno rabo in priprave sporočila Komisije. V tej zvezi so se vse tri institucije seznanile s sporazumom, ki so ga države, ki sodelujejo pri Wasse-naarskem sporazumu, dosegle 4. decembra 2013 o uvedbi kontrole nad zapletenimi orodji za nadzor, ki omogočajo nepooblaščen dostop do računalniških sistemov, ter nad nadzornimi sistemi omrežij IP.

Evropski parlament, Svet in Komisija se tudi zavezujejo, da bodo nadalje razvijali obstoječi univerzalni mehanizem za blago z dvojno rabo, ki ne spada v Prilogo I k Uredbi, da bi se nadalje okrepil sistem za nadzor izvoza in njegova uporaba znotraj evropskega enotnega trga.

Izjava Komisije o delegiranih aktih

Komisija v zvezi s to uredbo opozarja na dano zavezo iz odstavka 15 Okvirnega sporazuma o odnosih med Evropskim parlamentom in Evropsko komisijo, in sicer, da bo Parlamentu zagotavljala celovite informacije in dokumentacijo o svojih srečanjih z nacionalnimi strokovnjaki v okviru priprave delegiranih aktov.

Izjava Komisije o posodobitvi Uredbe

Da se zagotovi celovitejši, učinkovitejši in skladnejši evropski pristop k pretoku (izvoz, prenos, posredovanje in tranzit) strateškega blaga, bo Komisija čim prej pripravila nov predlog za posodobitev Uredbe.
